

Úvodník státního tajemníka Aleše Chmelaře

Milí čtenáři, to, co jsem na těchto stránkách opatrně předpovídal minulý týden, se stalo skutečností. Listopad je totiž opravdu tím nejzazším termínem pro vznik dohody o vystoupení Velké Británie z EU, abychom se vyhnuli vysokému riziku divokého brexitu. Návrhu dohody jsme se dočkali po měsících vyjednávání v polovině minulého týdne.

Evropští a britští vyjednavací tým posunuli odchod Velké Británie do zásadní fáze. Návrh dohody vyvolal vášně především v britském parlamentu i samotné vládě, kterou otřásl několik resignací. Pro EU se ale nic nemění – připravujeme vše tak, aby lídři EU mohli text jako celek odhlasovat již tuto neděli na mimořádném summitu v Bruselu.

O víkendu rovněž proběhla připomenutí událostí 17. listopadu 1939 a 1989. Ač se letos ještě nejedná o kulaté výročí, příští rok oslavíme spolu s 30. výročí sametové revoluce i 15. výročí členství ČR v EU. To znamená, že jsme již téměř půlku naší historie strávili v Evropské unii a věřím, že to bude příležitost pro připomenutí podobného rázu, jako byly oslavy 100. výročí založení Československa.

Jakkoliv je teď brexit tématem číslo jedna, rád bych zmínil, že tento týden nás čeká ještě Národní konvent na téma nadcházejícího českého předsednictví v Radě EU v roce 2022. Z mého pohledu půjde o jeden z nejdůležitějších letošních kulatých stolů. Věřím, že nám přinese řadu tipů a připomínek do intenzivně probíhajících příprav českého předsednictví.

Číslo 326
19. listopadu 2018

V tomto čísle naleznete

Úvodník státního tajemníka
Aleše Chmelaře

Doporučení z kulatého stolu k reformě
Společné zemědělské politiky

Výsledky zasedání Rady pro
obecné záležitosti

Výsledky zasedání Rady pro
obecné záležitosti dle čl. 50

Výsledky plenárního zasedání
Evropského parlamentu

Projev kancléřky A. Merkelové
o budoucnosti EU

Program evropských institucí

Doporučení z kulatého stolu k reformě Společné zemědělské politiky

Národní konvent o EU vydává doporučení vzniklá na základě kulatého stolu z 9. listopadu 2018, jehož tématem byla Reforma společné zemědělské politiky EU. Diskuze se soustředila především na priority, které by měla Česká republika při vyjednávání o budoucí podobě této politiky v příštích letech prosazovat. Garantem kulatého stolu byla Národohospodářská fakulta Vysoké školy ekonomické.

Z dosavadních unijních i národních vyjednávání lze soudit, že v příštím programovém období dojde spíše k parametrické úpravě v nastavení Společné zemědělské politiky, než k její hluboké reformě. I nadále zůstanou v platnosti **dva pilíře** zaměřené na přímé platby a tržní opatření, společně problematikou rozvoje venkova.

Komise dlouhodobě preferuje upřednostnění malých zemědělských podniků, což není v souladu se zemědělskou strukturou ČR. Právě tomuto problému byla věnována během kulatého stolu pozornost. Druhým významným tématem pak byl druhý pilíř Společné zemědělské politiky, tedy **rozvoj venkova**. Potenciál v rozvoji venkova lze spatřovat zejména v podpoře modernizace sektoru zemědělství a environmentálních opatření.

Národní konvent o EU vydává na základě diskuze doporučení, která identifikují priority, na něž by se měla ČR při prosa-

zování svých požadavků v rámci Společné zemědělské politiky zaměřit. Pro ČR tak mělo být prioritou **nezkrácení finančních prostředků** v rámci Společné zemědělské politiky. V otázce přímých platech je pak důležité prosazovat i nadále dobrovolnost zastropování, podle specifických podmínek jednotlivých členských zemí.

Česká republika by se měla zaměřit také na **snížení administrativní zátěže** v rámci této politiky. V českých podmínkách je dále třeba jasně stanovit kompetence v oblasti rozvoje venkova. ČR by měla zabránit hrozícímu propadu finančních prostředků pro oblast **rozvoje venkova**, který by znamenal výrazné ztížení dosahování cílů v oblasti životního prostředí. Dále by měla také zvážit výsledky analýzy možnosti uplatnění finančních nástrojů Společné zemědělské politiky, reálnost jejich uplatnění a základě analýzy poté podniknout další kroky.

Pro úplné znění doporučení a další materiály, včetně podkladového listu a diskuzních otázek neváhejte zavítat na naši webovou stránku www.narodnikonvent.eu, popřípadě **Twitterový účet @KonventEU**, **Facebook** Národní konvent o EU, nebo **Instagram #Narodnikonvent**. Z kulatého stolu budou vypracována doporučení, která budou představena vládě České republiky a dalším tvůrcům české evropské politiky. /Jan Sochor/

Výsledky zasedání Rady pro obecné záležitosti > Rada

V pondělí 12. listopadu 2018 se v Bruselu uskutečnilo pravidelné zasedání Rady pro obecné záležitosti. Českou delegaci vedl státní tajemník pro evropské záležitosti Aleš Chmelař.

Před samotným zasedáním Rady se v neděli konala večere skupiny **Prátelé koheze**, na které ČR zastupoval stálý představitel ČR při EU, velvyslanec Jakub Dürr.

Úvodem pondělního zasedání Rady se diskutovalo o **pokračování procesu dle čl. 7 Smlouvy o EU vůči Maďarsku a Polsku**. Členské státy podpořily roli Evropského parlamentu v rámci postupu vůči Maďarsku a o nutnosti dodržovat institucionální rovnováhu. Co se týče řízení proti Polsku, Komise i nadále hodnotí, že riziko ohrožení právního státu trvá, a požádala o konání třetího ústního slyšení Polska na prosincovém zasedání Rady.

Následně byla diskutována anotovaná agenda **prosincového zasedání Evropské rady**, která se bude zabývat migrací, vnitřním trhem, víceletým finančním rámcem a vnějšími vztahy. Dále se uskuteční také eurosummit k prohlubování hospodářské a měnové unie. Vystoupení Komise i členských států v zásadě reflektovala diskusi, která k anotované agendě již proběhla na posledním zasedání výboru Coreper.

Tématem pracovního oběda byl každoroční **dialog k právnímu státu** na téma důvěry ve veřejné instituce. Delegace se ve svých vystoupeních věnovaly opatřením, která byla státy na národní úrovni přijata s cílem posílit důvěryhodnost veřejných institucí. Opakovaně byla připomínána nutnost budování vzájemné důvěry, zajištění nezávislých a kvalitních médií a panovala shoda na důležitosti komunikace.

Ministři poté debatovali o otázce **víceletého finančního rámce**. Komise v úvodu zdůraznila, že pokud se nedokončí jednání před volbami do Evropského parlamentu, které se uskuteční v květnu 2019, tak nastane problém s jeho implementací. Za nejhroší scénář označila dokončení jednání až v roce 2020. Vyzvala alespoň k dohodě do konce roku 2019, což vyžaduje, aby se Evropská rada soustředila na hlavní priority. Členské státy však tento apel Komise nevyšly. Štěpnými otázkami zůstávají **flexibilita, struktura kohezních prostředků**, konvergence přímých plateb, vláda práva a migrace (ochrana vnějších hranic vs. širší záběr včetně integrace) či k náklady na administrativu.

Zbývajícími body bylo představení cestovní mapy pro proces **evropského semestru 2019**, prezentace Komise k nově přijatému balíčku subsidiarity a prezentace pracovního programu Komise. /K. Schneiderová/

Výsledky zasedání Rady pro obecné záležitosti dle čl. 50 SEU > Rada

Dne 12. listopadu 2018 se uskutečnilo zasedání Rady pro obecné záležitosti dle čl. 50 Smlouvy o EU (SEU). I zde českou delegaci vedl státní tajemník pro evropské záležitosti Aleš Chmelař.

Úvodem unijní vyjednavč Michel Barnier ministry informoval o aktuálním stavu diskuzí s Velkou Británií. Komise nejprve připomněla genezi diskuzí o tzv. irském backstopu a poté přednesla hlavní prvky nyní projednávaného balíku. Pokud se na konci přechodného období nepodaří vyřešit situaci **budoucím vztahem EU s Británií**, došlo by buď na prodloužení (jasně ohraničeného) přechodného období, nebo by se začal uplatňovat backstop v podobě celní unie mezi EU a Spojeným královstvím a regulatorního uspořádání pro zboží jen pro Severní Irsko.

Komise se dále věnovala popisu vztahu smlouvy o vystoupení a **deklaraci k budoucímu vztahu**. Od léta pracovala s britskou stranou na nalezení společných bodů pro návrh politické deklarace. Komise vzala na vědomí pozitivní posun, který v řadě oblastí nastal. U ekonomického vztahu jde o zboží, služby, investice, digitální agendu, práva duševního vlastnictví, veřejné zakázky, mobilitu, dopravu, energetiku, rybolov, globální otázky či rovné podmínky. Pozice se sblíží je také u politických otázek **společně**

zahraniční a bezpečnostní politiky, obrany, výměny informací a tematické spolupráce. Institucionálně budou pokryty také governance a struktura, proces vedoucí k jednání o budoucím vztahu. Komise uvedla, že další práce na nástinu deklarace budou s Velkou Británií pokračovat.

V následné diskusi od delegací již tradičně zazněla jednomyslná podpora unijního vyjednavče, solidarita s Irskem a vůle dosáhnout shody s Velkou Británií na pořádaném vystoupení. Nesmí to však znamenat kompromis EU tak, jak ji známe dnes, zejména pokud jde o **zachování integrity vnitřního trhu** a autonomii rozhodovacího procesu. Unijní delegace také apelovaly na Komisi, aby měly dostatek času posoudit jak text dohody o vystoupení, tak se zapojit do přípravy deklarace.

Mnoho členských zemí se dotklo také tématu připravenosti, kdy je třeba pracovat i s hypotézou nechtěného **scénáře bez dohody** a připravovat se na něj. Zazněl apel na Komisi, aby brzy a jasně deklarovala, jaká opatření budou činěna na úrovni EU a co mají připravovat unijní země. Kvitovány byly tematické semináře Komise k připravenosti, které se budou konat do konce prosince. /M. Matějka/

Výsledky zasedání Evropského parlamentu > Evropský parlament

Od 12. do 15. listopadu 2018 se uskutečnilo plenární zasedání Evropského parlamentu ve Štrasburku. Hlavními tématy byla budoucnost EU, víceletý finanční rámec, energetická účinnost a telekomunikace.

Poslanci vyslechli projev německé kancléřky Angely Merkelové o **budoucnosti Evropy** a následně se zapojili do společné rozpravy na toto téma.

Poté schválili svou vyjednávací pozici k **budoucímu dlouhodobému rozpočtu EU** na období po roce 2020.

Mezi hlavní priority Evropského parlamentu patří navýšení financování výzkumného programu **Horizont Evropa** i Evropského plánu pro strategické investice, vyšší rozpočet pro dopravní infrastrukturu, malé a střední podniky, boj proti nezaměstnanosti mladých, program **Erasmus+** a plnění klimatických cílů. Požadavkem poslanců je také odmítnutí škrťů v rozpočtu kohezní a zemědělské politiky EU. /Pokračování na str. 3/

Príspevky členských štátů do rozpočtu EU by měly být dle poslanců částečně nahrazeny novými vlastními zdroji financování.

Evropský parlament také schválil návrhy, které jsou součástí legislativního balíčku s názvem Čistá energie pro všechny Evropany (směrnice o energetické účinnosti, směrnice o obnovitelných zdrojích energie, nařízení o správě energetické unie). Do roku 2030 by se **energetická účinnost** v EU měla dle poslanců zvýšit o 32,5 %. Podíl energie z obnovitelných zdrojů na hrubé konečné spotřebě energie by měl ve stejnou dobu dosáhnout alespoň 32 %.

Na plénu byl také podpořen **balíček telekomunikačních pravidel**, která omezí ceny přeshraničních hovorů v rámci EU, umožní přechod na 5G sítě a zavedou systém nouzo-

vého varování. Poslanci také rozhodli o své pozici k návrhu nařízení, které stanoví emisní normy CO₂ pro nová těžká užitková vozidla. Dále schválili požadavek na snížení emisí CO₂ oproti roku 2019 na úrovni 20 % k roku 2025 a 35 % k roku 2030. Schválený postoj dále stanovuje pro výrobce minimální kvóty těžkých nákladních vozidel s nulovými a velmi nízkými emisemi, která by se podílela na celkovém prodeji nákladních automobilů, 5 % v roce 2025 a 20 % v roce 2030.

Předseda Evropského parlamentu Antonio Tajani také předal **filmovou cenu LUX** režiséru vítězného snímku Benediktu Erlingssonu za film „Žena na válečné stezce“ natočený v islandsko-francouzsko-ukrajinské koprodukci a představil novou webovou stránku, která ukazuje pozitivní vliv EU na každodenní život jednotlivých občanů (www.co-dela-evropa-pro-me.eu). /J. Linková/

Projev kancléřky A. Merkelové o budoucnosti EU > Evropský parlament

V úterý 13. listopadu přednesla svůj projev o budoucnosti Evropy před štrasburským plénem německá kancléřka Angela Merkelová. Stala se tak v pořadí 13. hlavou státu, která před poslanci Evropského parlamentu představila svou vizi vývoje EU. Vzhledem ke kancléřčinu rozhodnutí odstoupit z čela německé CDU se zároveň pravděpodobně jednalo o její poslední projev v Evropském parlamentu.

A. Merkelová ve své řeči zavzpomínala na svůj první projev před tímto plénem v roce 2007 a odkázala na mnohé **výzvy**, kterými Evropa od té doby prošla. Vzpomněla na dluhovou krizi, mezinárodní terorismus, války v evropském sousedství, migraci, změny klimatu či brexit.

Kancléřka ve svém projevu několikrát zdůraznila **solidaritu** jako základní stavební hodnotu evropské spolupráce. Tato hodnota je podle ní pevnou součástí ústředních smluv a podmínkou dalšího úspěšného vývoje Evropy. Solidarita však není možná bez zodpovědnosti. I Německo se podle ní projevovalo nedostatečně solidárně před rokem 2015, kdy nedostatečně docenilo celoevropský význam migrace. Merkelová také uvedla, že zájem všech není v rozporu se zájmy jednotlivých států.

Ve své řeči poté vyzdvihla tři politiky, kterým by se EU měla primárně věnovat. V oblasti **Společné zahraniční a bezpečnostní politiky** by Unie dle Merkelové měla být autonomní, akceschopnější a nespoléhat se na vnější aktéry. Evropská unie by měla zvážit zavedení rozhodování kvalifikovanou většinou v oblastech zahraniční politiky, kde je to potřeba a kde to smlouvy umožňují. Zmínila také další integraci evropské obranné politiky, jejímž konečným cílem má být vytvoření jednotné evropské armá-

dy. Ta by měla být komplementární k NATO.

Hospodářský rozvoj je podle A. Merkelové podmínkou udržení globálního významu Evropy. Kancléřka ocenila výsledky takzvaného Junckerova investičního plánu a zmínila také **prohlubování hospodářské a měnové unie**. Také připomněla, že Evropa má v inovacích silnou konkurenci v USA a asijských zemích a zdůraznila nutnost se soustředit na vědu a inovace jako na ústřední body další evropské prosperity.

Závěr svého projevu kancléřka A. Merkelová věnovala migraci. Poukázala na to, že na rozdíl od ostatních krizí zde evropské státy sice ještě nedosáhly dostatečné jednoty, i tak se ale dokázaly shodnout na společné **ochranně vnějších hranic**. Uvedla, že vytvoření Schengenu bez společné evidence v něm se pohybujících osob a společné hranice bylo chybou. Pochválila návrhy Komise, které se tyto nedostatky snaží napravit. Nakonec poukázala na to, že členské státy EU se musí vzdát některých národních kompetencí za účelem účinnější ochrany společných hranic. Jako řešení migrační krize zmínila také hospodářskou pomoc africkému kontinentu a zavedení **společného azylového řízení**, aby se zabránilo sekundárním pohybům v Evropě.

„Výročí první světové války nám připomnělo, jak nespolečná práce a konflikty evropských národů mohou končit. Nacionalismus a egoismus již nikdy nesmí mít šanci v Evropě převážet. Tolerance a solidarita jsou naší společnou budoucností. Opravdu stojí za to si s tím dát práci,“ uzavřela svůj projev před poslanci německá kancléřka. /K. Votavová/

Program evropských institucí, 21. do 27. listopadu > Informace

Zasedání Rady pro vzdělávání, mládež, kulturu a sport, 26. a 27. listopadu 2018

Programy Evropský sbor solidarity, Kreativní Evropa a Erasmus pro příští víceletý finanční rámec; vzájemné uznávání středoškolského a vysokoškolského vzdělávání.

Zasedání Rady pro zahraniční věci (formát rozvoj), 26. listopadu 2018

Finanční nařízení k Evropskému rozvojovému fondu; globálním partnerství InsuResilience; revidovaný rámec EU pro výsledky mezinárodní spolupráce a rozvoje.

Týden v Evropské unii

Týdenní monitoring událostí v EU Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR

Číslo 326, týden od 12. do 18. listopadu 2018 * Šířeno výhradně v elektronické podobě * Přípravují pracovníci Sekce pro evropské záležitosti Úřadu vlády ČR * Editor: L. Škácha * Kontakt: newsletter@vlada.cz